

Львівський національний університет імені Івана Франка

Кафедра статистики
Факультет економічний

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан економічного факультету
_____ проф. Панчишин С.М.
" ____ " _____ 2006 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Предмет **Статистика ринку праці**
Спеціальність **Економічні спеціальності**
Факультет **Економічний**

Виписка з навчального плану

№ семестру	К-сть годин	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Залік	Іспит	СР
7	54	36	18			+		

Затверджено
на засіданні кафедри статистики
Протокол № 1 від "1" вересня 2006 р.
Завідувач кафедри
_____ проф. Матковський С.О.

Львів - 2006

АНОТАЦІЯ

Перехід вітчизняної економіки до ринку зумовив необхідність перебудови статистики праці в Україні з метою одержання повної і достовірної інформації в цій галузі. Дуже важливим сьогодні є розуміння категорій і показників статистики праці, зокрема таких як показники міжнародного ринку праці, попит і пропозиція на робочу силу, вартість робочої сили, мобільність робочої сили -, що власне і складає предмет вивчення курсу.

Мета дисципліни-сформувати у студентів теоретичні знання і навички користуватися ними в практичних цілях при дослідженні процесів, що відбуваються на ринку праці, й оцінюванні їх впливу на соціальні явища в суспільстві.

Завданнями курсу є:

- системне дослідження стану ринку праці в цілому по країні та в окремих регіонах;
- аналіз сучасних проблем статистики праці ;
- побудова системи статистичного забезпечення аналізу і прогнозування тенденцій розвитку на ринку праці.

Тематичний план курсу

1. Предмет, завдання і організація статистики ринку праці.
2. Поняття ринку праці. Історичні аспекти розвитку ринку робочої сили. Моделі ринку праці.
3. Інформаційне забезпечення статистики ринку праці.
4. Система показників статистики ринку праці.
5. Статистика робочої сили: основні поняття, категорії, класифікації та методологічні пояснення.
6. Безробіття як об'єкт статистичного вивчення.
7. Вартість робочої сили і система її показників.
8. Статистичне вивчення оплати праці.
9. Статистика ефективності використання трудового потенціалу.
10. Статистика робочого часу.
11. Статистика чисельності і руху робочої сили.
12. Статистичне вивчення трудової мобільності.
13. Статистика умов праці.

Зміст програми за темами.

Тема 1. Предмет завдання і організація статистики ринку праці. (2 год.)

Предмет статистики ринку праці. Актуальність проблем ринку праці. Основні завдання статистики праці. Практичне використання даних.

Тема 2. Поняття ринку праці. Історичні аспекти розвитку ринку робочої сили. Моделі ринку праці. (2 год.)

Кон'юнктура ринку праці. Сегментація ринку праці. Первинний і вторинний ринок праці. Внутрішній і зовнішній ринок праці. Формальний і неформальний ринок праці. Моделі ринку праці в Україні.

Тема 3. Інформаційне забезпечення статистики ринку праці. (4 год.)

Організація статистики спостережень ринку праці. Статистична звітність з праці. Державна служба зайнятості, її функції, права та обов'язки. Вибіркові обстеження домогосподарств з питань економічної активності населення.

Переписи населення. Переписи підприємств. Вибіркові обстеження підприємств. Різні види адміністративного обліку.

Історія виникнення та етапи розвитку трудової міграції. Особливості та передумови міграційної політики у різних країнах світу. МОП та її статистична діяльність.

Тема 4. Система показників статистики ринку праці. (2 год.)

Статистичне групування на ринку праці. Система аналітичних показників ринку праці, розроблена Держкомстатом України: їх суть і коротка характеристика.

Тема 5. Статистика робочої сили: основні поняття, категорії, класифікації та методологічні пояснення. (6 год.)

Міжнародна класифікація статусу в зайнятості. Інформаційне забезпечення досліджень економічної активності населення. Застосування методу групувань в аналізі економічної активності населення, загально демографічні та соціально – економічні групування. Загальні та часткові коефіцієнти економічної активності, зайнятості і безробіття.

Методика визначення обсягів зайнятості у неформальному секторі економіки України, Затверджено Наказом Держкомстатом України від 29. 02. 2000 р. №73.

Тема 6. Безробіття як об'єкт статистичного вивчення. (4 год.)

Поняття безробіття, причини та фактори, що його зумовлюють. Завдання статистичного вивчення безробіття. Класифікація форм безробіття. Поняття категорії „безробітний”. Соціальний статус безробітного. Методологічні підходи до визначення чисельності безробітних та рівня безробіття.

Тема 7. Вартість робочої сили і система її показників.(2 год.)

Суть вартості робочої сили. Прямі видатки на робочу силу. Непрямі видатки на робочу силу. Джерела даних для розрахунку показника вартості робочої сили.

Тема 8. Статистичне вивчення оплати праці. (2 год.)

Інформаційне забезпечення статистики зарплати. Інструкція із статистики оплати праці. Форми і системи оплати праці. Фонд оплати праці. Вивчення динаміки оплати праці.

Тема 9. Статистика ефективності використання трудового потенціалу.(2 год.)

Методика обчислення показників рівня продуктивності праці та їх взаємозв'язок. Система показників та вивчення динаміки продуктивності праці. Міжнародне співставлення продуктивності праці.

Тема 10. Статистика робочого часу. (4 год.)

Сутність закону економії часу та завдання його статистичного вивчення. Поняття робочого часу, його облік і структура. Показники використання робочого часу. Методика побудови й аналізу балансу робочого часу. Показники змінності, безперервності, інтегральний показник завантаження робочих місць. Джерела статистичних даних з використання робочого часу. Статистичні методи виявлення резервів поліпшення використання робочої сили. Методичні рекомендації з організації та проведення моментно- вибіркового спостережень використання робочого часу на підприємствах.

Тема 11. Статистика чисельності і руху робочої сили. (2 год.)

Статистика чисельності робочої сили. Статистика складу робочої сили. Статистичне вивчення руху чисельності робочої сили. Вимір сезонних коливань у її чисельності.

Інструкція з чисельності працівників №171 від 7.07.1995р.

Тема 12. Статистичне вивчення трудової мобільності. (2 год.)

Поняття трудової мобільності. Статистика соціальної мобільності населення. Статистика професійної мобільності населення. Територіальна мобільність населення, її види і суб'єкти.

Тема 13. Статистика умов праці. (2 год.)

Показники умов праці. Показники виробничого травматизму. Професійні хвороби. Показники трудових конфліктів.

Плани практичних (семінарських) занять.

Заняття 1. Предмет, статистичного дослідження ринку праці.

1. Передумови розвитку міжнародного ринку робочої сили
2. Поняття та основні категорії ринку праці. Моделі ринку праці.
3. Предмет та завдання статистики ринку праці.

Заняття 2. Інформаційне забезпечення статистики вивчення ринку праці.

1. Статистика спостереження ринку праці.
2. Статистична звітність з праці.
3. Обстеження домогосподарств.
4. Обстеження підприємств.

Заняття 3. Система показників статистики ринку праці.

1. Статистичне групування ринку праці.
2. Система аналітичних показників.
3. Класифікації показників за напрямками дослідження.

Заняття 4. Статистика економічно активного населення.

1. Основні поняття, класифікації та методологічні пояснення статистики економічної активності.
2. Коефіцієнти економічної активності, зайнятості та безробіття: суть та методи розрахунку
3. Статистичне вивчення неформальної зайнятості.

Заняття 5. Статистика вартості робочої сили.

1. Класифікація видатків на робочу силу
2. Інформаційне забезпечення статистики зарплати.
3. ФОП.
4. Показники статистики оплати праці: суть і методи розрахунку.

Заняття 6. Статистика ефективності використання трудового потенціалу.

1. Система показників продуктивності праці.
2. Статистичне вивчення динаміки продуктивності праці.

Заняття 7. Статистика робочого часу.

1. Поняття, облік і структура робочого часу.
2. Джерела статистичних даних з використання робочого часу.
3. Органи статистичних спостережень використанні робочого часу.
4. Розв'язування задач.

Заняття 8. Статистика чисельності і руху робочої сили.

1. Статистика чисельності і складу робочої сили.
2. Інструкція з чисельності працівників №171 від 7.07.1995р.
3. Розв'язування задач.

Заняття 9. Підсумкова контрольна робота

1. Захист аналітично – розрахункової роботи, винесеної на самостійне вивчення.
2. Підбиття підсумків за семестр.

Рекомендована література.

1. Бараник З.П. Статистика праці : Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2005. – 167с.
2. Бараник З.П. Статистика ринку праці: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2005. - 167с.
3. Башкатов Б.И., Карпухина Г.Ю. Международная статистика труда: Учебник. – М.: Издательство «Дело и Сервис», 2001. – 208 с. – (Статистика в России и за рубежом).
4. Григорьева Р.П., Басова И.И. Статистика труда: Конспект лекций.-СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2000.
5. Єріна А.М., Мазуренко О.К., Пальян З.О. Економічна статистика: Практикум. К.: ТОВ „УВПК „ЕксОб”, 2002. – 232 с.
6. Лібанова Е.М. Ринок праці: Навч. посіб. – К.: Центр. навч. л-ри, 2003. – 224 с.
7. Методологічні положення зі статистики / Держкомстат України. – К.: ЗАТ „Август”, 2002. – Вип.І/ за ред. Осауленка О.Г.
8. Резолюция, относящаяся к статистике занятости в неформальном секторе: 15-я Междунар. конф. статистиков труда (январь 1993 г.) // Соарем. междунар. рекомендации по статистике труда. – М.: Финстатинформ, 1994. – с. 146-165.
9. Статистика. Збірник задач; Навч. посібник/ А.В. Головач, А.М. Єріна, О.В. Козирєв та ін.; За ред. А.В. Головача та ін. – К.: Вища шк., 1994. – 448с.
10. Стратегія розвитку Львівської області до 2015 року. Моніторинг, показники оцінки, методичні пояснення. Львів, ГУСЛЮ, 2006р.
11. Удотова Л.Ф. Соціальна статистика: Підручник.-К.: КНЕУ, 2002.
12. Уманець Т.В. Економічна статистика: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 429 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
13. Хуссманнс Р., Мехран Ф., Верма В. Обследования экономически активного населения: занятость, безработица и неполная занятость: В 2 кн.: Пер. с англ. – М.: Финстатинформ, 1994. – Кн. 1. – 272 с.

Самостійна робота студентів (27 год.)

Теми аналітично – розрахункових робіт для самостійної роботи студентів.

1. Статистична оцінка зайнятості населення за статтю на регіональному рівні (п'ятирічна динаміка включно з трендом на Львівщині).
2. Порівняльна статистична оцінка зайнятості населення за статтю на регіональному рівні (порівняти два регіони або дві області у різних регіонах).
3. Порівняльна статистична оцінка зайнятості населення за статтю на регіональному рівні (порівняти між собою всі області Західного регіону; розрахувати коефіцієнти кореляції у статистиці).
4. Статистична оцінка зайнятості населення за місцем проживання на регіональному рівні (п'ятирічна динаміка включно з трендом на Львівщині).
5. Порівняльна статистична оцінка зайнятості населення за місцем проживання на регіональному рівні (порівняти два регіони або дві області у різних регіонах).
6. Порівняльна статистична оцінка зайнятості населення за місцем проживання на регіональному рівні (порівняти між собою усі області Західного регіону з розрахунком коефіцієнтів кореляції у таблицях).
7. Статистична оцінка зайнятості населення на регіональному рівні в розрізі вікових груп.
8. Статистична оцінка безробіття населення на регіональному рівні в розрізі вікових груп.
9. Статистична оцінка безробіття населення за статтю на регіональному рівні (п'ятирічна динаміка включно з трендом на Львівщині).
10. Прогнозування рівня безробіття по Україні.
11. Класифікація форм безробіття.
12. Вибіркове обстеження населення (домогосподарств) з питань економічної активності за формою №1-ЕАН.
13. Вибіркове обстеження населення (домогосподарств) з питань економічної активності за формою №2-ЕАН „Анкета домогосподарства”.
14. Система показників статистики праці в сільському господарстві.
15. Статистика продуктивності праці в Україні.
16. Сутність закону економії часу та завдання. Його статистичне вивчення.
17. Методичні рекомендації з організації та проведення моментно-вибіркових спостережень. Використання робочого часу на підприємствах .
18. Статистика робочого місця.
19. Регіональний аналіз гендерних відмінностей на ринку праці.
20. Гендерні відмінності в оплаті праці.
21. Моделі ринку праці в Україні.
22. Аналіз зайнятості населення за видами економічної діяльності.
23. Виникнення і розвиток міжнародного ринку праці.
24. Статистичне дослідження мобільності робочої сили.
25. Ринок праці країн Євросоюзу.
26. Статистичне вивчення умов праці.
27. Дослідження взаємозв'язків в системі показників ринку праці.
28. Міжнародні статистичні порівняння оплати праці.
 1. України та Польщі.
 2. України та Росії.
 3. України та Балтії.
29. Статистичне порівняння показників ринку праці (на прикладі прикордонних областей України та Польщі).
30. Статистична оцінка ринку праці України в умовах реформування статистики.

31. Міжнародне співставлення на основі паритету купівельної спроможності.
32. Методика обчислення фондів робочого часу.
33. Історія виникнення та етапи трудової міграції.
34. Особливості та передумови міграційної політики у різних країнах світу.
35. Суть, види і показники трудових конфліктів.
36. Застосування методу групувань в аналізі економічної активності населення .
37. Незареєстрований ринок праці в Україні.
38. Статистична оцінка безробіття за причинами вивільнення та його тривалістю на регіональному рівні.
39. Міжнародна класифікація за статусом в зайнятості.
40. Статистика ефективності використання трудового потенціалу.

1. У таблиці наведені дані обласної державної служби зайнятості :

Група населення	Всього осіб тис.	У тому числі за статтю:	
		Чоловіки	Жінки
Економічно активне	1150		550
З них : Зайняте економічною діяльністю		540	480
Економічно неактивне		323	
Всього працездатного віку	1923		

Визначте всі показники, які пропущені в таблиці.

Розв'язання:

Група населення	Всього осіб тис.	У тому числі за статтю:	
		Чоловіки	Жінки
Економічно активне	1150	600	550
З них : Зайняте економічною діяльністю	1020	540	480
Економічно неактивне	773	323	450
Всього працездатного віку	1923	923	1000

1. Зайняті всього = 540+ 480=1020
2. Ек. неактивне населення = 1923-1150=773
3. Ек. активне чоловіче населення = 1150-550=600
4. Ек. неактивне жін. населення =773-323=450
5. Жіноче населення працездатного віку = 450+550=1000
6. Чоловіче населення працездатного віку = 1923-1000=923

1.1 У таблиці наведені дані обласної державної служби зайнятості :

Група населення	Всього осіб тис.	У тому числі за статтю:	
		Чоловіки	Жінки
Економічно активне	1150	600	550
З них : Зайняте економічною діяльністю	1020	540	480
Економічно неактивне	773	323	450
Всього працездатного віку	1923	923	1000

Визначте окремо для осіб кожної статі

- а) коефіцієнти економічної активності працездатного населення;
- б) рівні зайнятості працездатного населення та показники безробіття. З'ясуйте, чи існує статева диференціація населення в рівнях економічної активності та безробіття .

Розв'язання:

1. Коефіцієнт економічної активності жінок дорівнює співвідношенню економічної активності жінки до жінки працездатного віку помноживши на 100%

$$K_{\text{ек.актив.жін.}} = \frac{550}{1000} * 100\% = 55\%$$

2. Коефіцієнт економічної активності чоловіків дорівнює співвідношенню економічної активності чоловіка до чоловіка працездатного віку помноживши на 100%

$$K_{\text{ек.актив.чол.}} = \frac{600}{923} * 100\% = 65\%$$

3. $\text{Рів.зайнятос.нас.працездат.віку(МОП)} = \frac{1020}{1923} * 100\% = 53\%$

$$4. \text{ Заг.рів.безробіт.}(МОП) = \frac{130}{1150} * 100\% = 11,3\%$$

$$\text{Безробітні за МОП} = 1150 - 1020 = 130$$

$$5. \text{ Рів.безробіт.чол.за, МОП} = \frac{60}{600} * 100\% = 10\%$$

$$\text{Безробітні чоловіки за МОП} = 600 - 540 = 60$$

$$6. \text{ Рів.безробіт.жін.за, МОП} = \frac{70}{550} * 100\% = 12,7\%$$

$$\text{Безробітні жінки за МОП} = 550 - 480 = 70$$

2. Наведені показники дозволяють зробити порівняльний аналіз економічної активності та зайнятості міського та сільського населення області

Вид місцевості	Середньорічна чисельність населення, тис. осіб			Коефіцієнти, %		
	Працездатного	Економічно активного	Зайнятого	Економічної активності працездатних осіб	Зайнятості економічно активних осіб	Безробіття
Міська	2375			64,0	87,5	
Сільська		267				
Разом	2818		1585			11,3

Визначте всі показники, які пропущені в таблиці, оцініть рівні економічної активності та зайнятості населення області в цілому. Порівняйте результати по окремих видах місцевості.

Розв'язання:

Вид місцевості	Середньорічна чисельність населення, тис. осіб			Коефіцієнти, %		
	Працездатного	Економічно активного	Зайнятого	Економічної активності працездатних осіб	Зайнятості економічно активних осіб	Безробіття
Міська	2375	1520	330	64,0	87,5	12,5
Сільська	443	267	255	60,2	95,5	4,5
Разом	2818	1787	1585	63,4	88,6	11,3

$$1. \bar{S}_{\text{сільськ.працездат.}} = 2818 - 2375 = 443$$

$$2. \text{ Сер. чисел. ек. актив. насел.} = 0,64 * 2375 = 1520$$

$$3. \text{ Сер. чисел. зайнятих} = 0,875 * 1520 =$$

$$4. \text{ Безробітні} = 1520 - 1330 = 190$$

$$\text{Коеф.безробіття} = \frac{190}{1520} * 100\% = 12,5\%$$

$$5. \text{ Заг. чисел. ек. акт. нас.} = 1520 + 267 = 1787$$

$$6. \text{ Чис. зайнятих у селі} = 1585 - 1330 = 255$$

$$7. \text{ Коеф.ек.акт.}(сіль.місцев.) = \frac{267}{443} * 100\% = 60,2\%$$

$$8. \text{ Коеф.ек.акт.}(загальний) = \frac{1787}{2818} * 100\% = 63,4\%$$

$$9. \text{ Коеф.зайнятості,}(сіль.місцев.) = \frac{255}{267} * 100\% = 95,5\%$$

$$10. \text{ Заг.коэф.зайнят.} = \frac{1585}{1787} * 100\% = 88,6\%$$

$$11. \text{ Коэф.безроб.}(сіл.місцев.) = \frac{12}{267} = 4,5\%$$

3. Склад безробітного населення України за причинами незалежності за два останні роки:

Причини незайнятості	Число безробітних тис. осіб в цілому за рік	
	базисний	поточний
Вивільнені у зв'язку з реорганізацією, ліквідацією, конверсією виробництва, скороченням штатів	1047	1089
Звільнені за власним бажанням	708	806
Демобілізовані з військової строкової служби	94	63
Не працевлаштовані після закінчення середньої школи, ПТУ, вузу	471	496
Звільнені за станом здоров'я, переходом на інвалідність	35	30
Звільнені у зв'язку із закінченням строку контракту	123	138
Інші причини	220	85

Визначте структуру безробітних за причинами незайнятості в кожному році та структурні зрушення, що відбулися за цей період. Розрахуйте коефіцієнт структурних зрушень
Результати проаналізуйте .

Розв'язання

1. Загальна к-ть безробітних у базовому році = 1047+708+94+471+35+123+220=2698
Показники структури безробіття за причинами

а) $\frac{1047}{2698} * 100\% = 38,8$

б) $\frac{708}{2698} * 100\% = 26,2\%$

в) $\frac{94}{2698} * 100\% = 3,4\%$

г) $\frac{471}{2698} * 100\% = 17,4\%$

д) $\frac{35}{2698} * 100\% = 1,3\%$

е) $\frac{123}{2698} * 100\% = 4,5\%$

є) $\frac{220}{2698} * 100\% = 8,2\%$

2. Загальна к-ть безробітних у поточному році = 1089+806+63+496+30+138+85=2707

$$a) \frac{1089}{2707} * 100\% = 40,2\%$$

$$б) \frac{806}{2707} * 100\% = 29,8\%$$

$$в) \frac{63}{2707} * 100\% = 2,3\%$$

$$г) \frac{498}{2707} * 100\% = 18,3\%$$

$$д) \frac{30}{2707} * 100\% = 1,1\%$$

$$е) \frac{148}{2707} * 100\% = 5,1\%$$

$$є) \frac{85}{2707} * 100\% = 3,1\%$$

3. Коефіцієнт структурних зрушень:

$$K = \sqrt{\frac{\sum (d_i - d_j)^2}{n}} =$$

$$= \sqrt{\frac{(0,402 - 0,388)^2 + (29,8 - 26,2)^2 + (2,3 - 3,4)^2 + (18,3 - 17,4)^2 + (1,1 - 1,3)^2 + (5,1 - 4,5)^2 + (3,1 - 8,2)^2}{7}} =$$

$$= \sqrt{\frac{0,0196 + 12,96 + 1,21 + 0,81 + 0,04 + 0,36 + 26,01}{7}} = \sqrt{5,9} = 2,4$$

4. У таблиці наведена структура працездатних жителів міської та сільської місцевості :

Категорії	Середньорічна чисельність осіб, які проживають у місцевості, тис. осіб	
	Міський	Сільський
Постійне населення в цілому, в т. ч. :	1316	800
Працездатність віку	1010	450
З них: зайняті	704	310
безробітні	110	65

Визначте по кожному типу місцевості показники зайнятості всього населення та окремих його категорій: осіб працездатного віку та економічно активного населення. Поясніть їх суть.

Розв'язання:

1. Коефіцієнт економічно активний (місто) за МОП :

$$\frac{704 + 110}{1010} * 100\% = 80,5\%$$

2. Коефіцієнт економічно активний (село) за МОП :

$$\frac{310 + 65}{450} * 100\% = 83,3\%$$

3. Коефіцієнт безробіття (місто) за МОП:

$$\frac{110}{814} * 100\% = 13,5\%$$

4. Коефіцієнт безробіття (село) за МОП :

$$\frac{65}{375} * 100\% = 17,3\%$$

5. У таблиці наведені дані обласної державної служби зайнятості :

Група населення	Всього осіб	У тому числі за статтю:	
		Чоловіки	Жінки
Економічно активне	1150	600	550
З них : Зайняте економічною діяльністю	1020	540	480
Економічно неактивне	773	323	450
Всього працездатного віку	1923	923	1000

Визначте окремо для осіб кожної статі

а) коефіцієнти економічної активності працездатного населення;

б) рівні зайнятості працездатного населення та показники безробіття. З'ясуйте, чи існує статева диференціація населення в рівнях економічної активності та безробіття .

Розв'язання:

1. Коефіцієнт економічної активності жінок дорівнює співвідношенню економічної активності жінки до жінки працездатного віку помноживши на 100%

$$K_{\text{ек. актив. жін.}} = \frac{550}{1000} * 100\% = 55\%$$

2. Коефіцієнт економічної активності чоловіків дорівнює співвідношенню економічної активності чоловіка до чоловіка працездатного віку помноживши на 100%

$$K_{\text{ек. актив. чол.}} = \frac{600}{923} * 100\% = 65\%$$

$$3. \text{ Рів. зайнятос. нас. працездат. віку (МОП)} = \frac{1020}{1923} * 100\% = 53\%$$

$$4. \text{ Заг. рів. безробіт. (МОП)} = \frac{130}{1150} * 100\% = 11,3\%$$

$$\text{Безробітні за МОП} = 1150 - 1020 = 130$$

$$5. \text{ Рів. безробіт. чол. за, МОП} = \frac{60}{600} * 100\% = 10\%$$

$$\text{Безробітні чоловіки за МОП} = 600 - 540 = 60$$

$$6. \text{ Рів. безробіт. жін. за, МОП} = \frac{70}{550} * 100\% = 12,7\%$$

$$\text{Безробітні жінки за МОП} = 550 - 480 = 70$$

5.1 У таблиці наведені дані обласної державної служби зайнятості :

Група населення	Всього осіб	У тому числі за статтю:	
		Чоловіки	Жінки
Економічно активне		600	
З них : Зайняте економічною діяльністю	1020		480
Економічно неактивне	773		450
Всього працездатного віку		923	1000

Визначте усі показники, які пропущені в таблиці.

Розв'язання:

Група населення	Всього осіб	У тому числі за статтю:	
		Чоловіки	Жінки
Економічно активне	1150	600	550
З них : Зайняте економічною діяльністю	1020	540	480
Економічно неактивне	773	323	450
Всього працездатного віку	1923	923	1000

1. Економічна не активність чоловіків = $923-600=323$
2. Економічна активність жіночого населення = $1000-450=550$
3. Економічна активність (всього) = $550+600=1150$
4. Населення працездатного віку (всього) = $1150-773=1923$
5. Зайняті чоловіки = $1020-480=540$

6. Наведені показники дозволяють зробити порівняльний аналіз економічної активності та зайнятості міського та сільського населення області

Вид місцевості	Середньорічна чисельність населення, тис. осіб			Коефіцієнти, %		
	Працездатного	Економічно активного	Зайнятого	Економічної активності працездатних осіб	Зайнятості економічно активних осіб	Безробіття
Міська	2375	1520				12,5
Сільська	443		255	60,2		
Разом		1787		63,4	88,6	

Визначте всі показники, які пропущені в таблиці, оцініть рівні економічної активності та зайнятості населення області в цілому. Порівняйте результати по окремих видах місцевості.

Розв'язання:

Вид місцевості	Середньорічна чисельність населення, тис. осіб			Коефіцієнти, %		
	Працездатного	Економічно активного	Зайнятого	Економічної активності працездатних осіб	Зайнятості економічно активних осіб	Безробіття
Міська	2375	1520	330	64,0	87,5	12,5
Сільська	443	267	255	60,2	95,5	4,5
Разом	2818	1787	1585	63,4	88,6	11,3

1. Економічне активне населення (село) = $443*0,602=267$

$$2. K_{з(село)} = \frac{255}{267} * 100\% = 95,5\%$$

3. Безробітні (місто) = $1520*0,125=190$

Звідси обчислюємо зайнятих.

Зайняті = Ек. активність – Безробітні = $1520-190=1330$

$$4. K_{р(місто)} = \frac{1330}{1520} * 100\% = 87,5\%$$

$$5. K_{ек.акт.(місто)} = \frac{1520}{2375} * 100\% = 64\%$$

$$6. Чисел.працездат.нас.(заг.к-ть) = \frac{1787}{0,634} * 100\% = 2818$$

$$7. \text{ Зайняті (разом)} = 1787 * 0,886 = 1583$$

$$8. \text{ Безробітні (село)} = 267 - 255 = 12$$

$$K_{\bar{\sigma}(\text{село})} = \frac{12}{267} * 100\% = 4,5\%$$

$$9. \text{ Безробітні (разом)} = 1787 - 1583 = 204$$

$$K_{\bar{\sigma}(\text{разом})} = \frac{204}{1787} * 100\% = 11,4$$

7. За даними вибіркового обстеження з питань економічної активності, населення України у віці 15-70 років за рівнем економічної активності мало такий розподіл.

	Чисельність населення , тисяч осіб
Всього	36649,2
Економічно активне У тому числі:	25935,5
Зайняті	22998,4
Безробітні	2937,1

Знайти:

1. Рівень економічної активності;
2. Рівень зайнятості;
3. Рівень безробіття за МОП;
4. економічно неактивне населення;

Розв'язання:

1. Залежність між трьома основними категоріями концепції „Економічної активності або робочої сили”:

$$H = (Z + B) + E_n = E_a + E_n = (22998,4 + 2937,1) + 10713,7 = 36649,2$$

де H – все населення у віці 15-70 років, E_a - економічно активне населення (робоча сила), E_n - економічно неактивне населення (поза робочої сили), Z - зайняті економічною діяльністю, B – безробітні (у визначенні МОП).

2. Рівень економічної активності розраховується як:

$$PE_a = \frac{E_a}{H} * 100\% = \frac{25935,5}{36649,2} * 100 = 70,8\%$$

де PE_a - рівень економічної активності.

3. Рівень зайнятості (P_3) визначається за формулою:

$$P_3 = \frac{Z}{H} * 100\% = \frac{22998,4}{36649,2} * 100\% = 62,8\%$$

4. Рівень безробіття (за методологією МОП) розраховується за стандартом Міжнародної Організації Праці:

$$P_{\bar{\sigma}-1} = \frac{B}{E_a} * 100\% = \left(\frac{B}{(Z + B)} \right) * 100\% = \frac{2937,1}{25935,5} * 100\% = 11,3\%$$

8. Відповідно до даних державної статистичної звітності, на обліку в державному центрі зайнятості року перебувало 1003,2 тис. громадян, які мали статус безробітного; за даними щорічного розрахунку чисельності трудових ресурсів кількість працездатного населення працездатного віку становила – 27208,1 тис. осіб; економічно активного населення працездатного віку – 21003,8 тис. осіб. Визначте рівень зареєстрованого безробіття двома способами

Розв'язання:

1. Рівень зареєстрованого безробіття, у % до працездатного населення працездатного віку ($P_{\sigma-2m}$) становитиме:

$$P_{\sigma-2m} = \frac{B_z}{H_n} * 100\% = \frac{1003,2}{27208,1} * 100\% = 3,7\%$$

де B_z чисельність безробітних, зареєстрованих державною службою зайнятості; H_n чисельність працездатного населення працездатного віку.

2. Рівень зареєстрованого безробіття, у % до економічно активного населення працездатного віку ($P_{\sigma-2e}$):

$$P_{\sigma-2e} = \frac{B_z}{E_{an}} * 100\% = \frac{1003,2}{21003,8} * 100\% = 4,8\%$$

де E_{an} - економічно активне населення працездатного віку.

9. Відповідно до даних державної статистичної звітності та вибіркового обстеження економічної активності населення, безробітні мали такий розподіл та тривалість безробіття:

	Чисельність безробітних за методологією МОП	Чисельність зареєстрованих безробітних
Всього тис. осіб у тому числі :	2937,1	1003,2
до 1 місяця	102,2	95,0
від 1 до 2 місяців	262,0	95,0
від 2 до 3 місяців	334,1	89,9
від 3 до 6 місяців	273,7	185,3
від 6 до 9 місяців	300,0	130,6
від 9 міс. до 1 року	662,1	125,5
від 1 року до 1 року 6 міс.	246,9	129,9
від 1 року 6 міс. до 2 років	222,9	78,3
від 2 до 3 років	278,4	59,9
понад 3 роки	254,8	13,3

Враховуючи те, що чисельність працездатного населення працездатного віку за даними щорічного розрахунку становила – 27208,1 тис. осіб , а чисельність активно економічного населення становила 25935,5 тис. осіб,

Визначте рівень довготривалого безробіття двома способами і показник розширення безробіття

- 1.

$$P_{\sigma-3(1)} = \frac{B_{de}}{E_a} * 100\% = \frac{273,7 + 300,0 + 662,1 + 246,9 + 278,4 + 254,8}{35935,5} * 100\% = \frac{2238,8}{25935,5} * 100\% = 8,6\%$$

- 2.

$$P_{\sigma-3(2)} = \frac{B_{dz}}{H_n} * 100\% = \frac{185,3 + 130,6 + 125,5 + 129,9 + 78,3 + 59,9 + 13,3}{27208,1} * 100\% = \frac{722,8}{27208,1} * 100\% = 2,7\%$$

10. Відповідно до даних державної статистичної звітності та вибіркового обстеження економічної активності населення, безробітні мали такий розподіл та тривалість безробіття:

	Чисельність безробітних	Чисельність зареєстрованих
--	-------------------------	----------------------------

	за методологією МОП	безробітних
Всього тис. осіб у тому числі :	2937,1	1003,2
до 1 місяця	102,2	95,0
від 1 до 2 місяців	262,0	95,0
від 2 до 3 місяців	334,1	89,9
від 3 до 6 місяців	273,7	185,3
від 6 до 9 місяців	300,0	130,6
від 9 міс. до 1 року	662,1	125,5
від 1 року до 1 року 6 міс.	246,9	129,9
від 1 року 6 міс. до 2 років	222,9	78,3
від 2 до 3 років	278,4	59,9
понад 3 роки	254,8	13,3

При цьому чисельність економічно активного населення становила 25935,5 тис. осіб.
Обчислити рівні безробіття з окремих причин.

Розв'язання:

$$P_{б-4} = \frac{B_{ep}}{E_a} * 100\%$$

Результати розрахунків наведемо в наступній таблиці:

	Всього тис. осіб	Рівень безробіття, %
Всього у тому числі за причинами незайнятості:	2937,1	11,3
Вивільнені у зв'язку з реорганізацією, ліквідацією, конверсією виробництва, скороченням штатів	1227,7	47
Звільнені за власним бажанням	774,6	3,0
Демобілізовані з військової строкової служби	74,7	0,5
Не влаштовані після закінчення основної середньої школи	117,7	0,3
Не влаштовані після закінчення повної середньої школи	88,0	0,3
Не влаштовані після закінчення ПТУ	158,0	0,6
Не влаштовані після закінчення ВУЗу та прирівняного до нього учбового закладу	141,7	0,5
Звільнені за станом здоров'я або переходом на інвалідність	51,4	0,2
Звільнені у зв'язку із закінченням строку контракту або договору найму	168,1	0,6
Інші	135,2	0,5